

АНАЛИЗ НА ПОСЛЕДНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ЗЕС

Част III

Предвид важността на въпроса за изграждане и поддържане на електронни съобщителни мрежи и инфраструктура тази част от анализа на ЗЕС съдържа извлечение на почти цялата глава седемнадесета. Важното тук е отпадането на компетентността на КРС да налага санкции за неизпълнение на чл. 286 от ЗЕС, както и въведеното изискване, че срокът за издаване на разрешение за строеж на обществени електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура не може да бъде по-дълъг от 6 месеца.

От съществено значение е предвиденото право на специално ползване за предприятията, осъществяващи обществени електронни съобщения и/или право на ползване на линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, електроразпределението, газоснабдяването, хидромелиорациите. Това право се упражнява възмездно въз основа на разрешение от органите или лицата, които стопанисват съответната техническа инфраструктура или имоти, като обезщетението е еднократно.

ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ И ИНФРАСТРУКТУРА. ПРАВО НА ПРЕМИНАВАНЕ

Изграждане на електронни съобщителни мрежи и инфраструктура

Чл. 281.(1) Изграждането на електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура се извършва по реда на този закон и Закона за устройство на територията.

(2) Договорите за проектиране, изграждане и оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор се подписват от възложителя по чл. 283, ал. 3 с лица, регистрирани по Закона за камарата на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, Закона за камарата на строителите в Република България, и лицензирани лица по Закона за устройство на територията, с доставчици на машини, съоръжения и техническо оборудване съгласно чл. 160, ал. 1 и 2 от Закона за устройство на територията.

(3) Контролът по проектирането, изграждането и въвеждането в експлоатация на обектите по ал. 1 се осъществява при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Срокът за одобряване на инвестиционен проект, в т.ч. комплексен проект за инвестиционна инициатива, и за издаване на разрешение за строеж на обществени електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура се определя съгласно Закона за устройство на територията, но той не може да бъде по-дълъг от 6 месеца, считано от датата на внасянето на инвестиционно намерение от предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или съоръжения.

(5) Надлежно подадено заявление за предоставяне на необходими права за инсталиране на съоръжения и свързаната с тях инфраструктура от обществените електронни съобщителни мрежи се разглежда от компетентния орган в рамките на един месец от подаване на заявлението.

(6) При осъществяване на правомощия на общинските органи във връзка с проектирането, изграждането, въвеждането в експлоатация и поддържането на електронни съобщителни мрежи и съоръжения те не могат да поставят допълнителни изисквания, които не са в съответствие с този закон, Закона за устройство на територията или с други специални закони или с подзаконовите актове по прилагането им.

(7) Електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура в съсобствена сграда или на общи части в сграда - етажна собственост, се изграждат въз основа на договор в писмена форма и съгласие на собствениците, притежаващи най-малко една втора от собствеността в сградата.

Право на преминаване. Съвместно разполагане и съвместно ползване

Чл. 281а. (1) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, имат право да изграждат електронни съобщителни съоръжения и свързаната с тях инфраструктура, след сключване на писмен договор със собственика, върху, над или под имоти:

1. публична или частна държавна собственост;
2. публична или частна общинска собственост;
3. частна собственост на физически или юридически лица.

(2) Предприятията, осъществяващи електронни съобщения за собствени нужди, имат право да изграждат електронни съобщителни съоръжения и свързаната с тях инфраструктура, след сключване на писмен договор със собственика, върху, над или под имоти:

1. публична държавна собственост;
2. публична общинска собственост;
3. частна собственост на физически или юридически лица.

Чл. 281б. (1) Комисията при спазване принципа на пропорционалност може да наложи на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, съвместно разполагане и/или ползване на съоръжения от електронната съобщителна инфраструктура, включително в сгради, общи помещения в сгради или входни точки за достъп до сгради, електроразпределителни мрежи, електрически инсталации в сгради, сградно окабеляване и до първата точка на концентрация или до разпределителна точка, в случай че тя е разположена извън сградата, мачти, антени, кули и други поддържащи елементи или носещи конструкции, канали, кутии, кабелни разпределителни шкафове върху, над или под имотите по чл. 281а, ал. 1.

(2) Задължението по ал. 1 може да се налага от съображения, свързани със защита на околната среда, защита на общественото здраве и сигурност или за изпълнение на целите на териториалното и селищното устройство.

(3) Преди да приеме решение за налагане на задължение за съвместно разполагане и/или използване на съоръжения от електронните съобщителни мрежи, комисията уведомява заинтересованите лица, като им дава подходящ срок, но не по-дълъг от един месец, да изразят становище.

(4) При налагане на задълженията по ал. 1 комисията може да даде указания за пропорционално разпределение на разходите за съвместното използване.

Чл. 281в. Комисията може да изисква от предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, да предоставят необходимата информация за изготвяне на подробен опис на естеството, наличността и географското разположение на тяхната електронна съобщителна инфраструктура, когато не може да я събере служебно.

Чл. 281г. При налагане на задължение по чл. 281б, ал. 1 комисията се ръководи от принципите на обективност, пропорционалност, равнопоставеност и прозрачност.

Чл. 282. (1) Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, създават и поддържат за изградените от тях електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура, специализирани карти, регистри и, при възможност - информационни системи по смисъла на Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 283. (1) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/ или услуги, са собственици на изградените от тях, както и включените като основно средство и/или придобити по закон или правна сделка електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура.

(2) Сделките на разпореждане с изградени електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура се извършват в писмена форма с нотариална заверка на подписите и не подлежат на вписване. Изградените електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура могат да бъдат предмет на особен залог по смисъла на Закона за особените залози.

(3) Предприятията по ал. 1 са възложители на строителството на електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура по смисъла на чл. 161, ал. 1 от Закона за устройство на територията, както и заинтересовани лица по смисъла на чл. 124, ал. 3 от Закона за устройство на територията.

Чл. 284. (1) Изместване на електронни съобщителни мрежи и съоръжения при предстоящи строителни работи се извършва по реда на Закона за устройство на територията въз основа на споразумение между заинтересованите лица.

(2) Изместването по ал. 1 е за сметка на лицето, по чието искане се извършват строителните работи, освен ако лицата не са договорили друго.

(3) При необходимост от допълнителна защита на електронни съобщителни мрежи и съоръжения разходите са за сметка на собственика им, освен ако лицата не са договорили друго.

Чл. 285. Централните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, упражняващи правата на държавата или на общината в предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, разделят правомощията си по управление и контрол върху тези предприятия от правомощията, свързани с одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж, в отделни структурни звена.

Чл. 286. (1) Кабелните електронни съобщителни мрежи се изграждат подземно.

(2) Кабелни електронни съобщителни мрежи могат да се изграждат въздушно само извън границите на урбанизираните територии и в урбанизирани територии с население до 10 000 жители и/ или с ниско жилищно застрояване.

(3) Въздушно изграждане на кабелни електронни съобщителни мрежи не се допуска в курортни населени места и в селищни образувания, както и в населени места или части от тях, обявени за резервати с историческо, археологическо, етнографско или архитектурно значение.

(5) Правилата и нормите за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на кабелни електронни съобщителни мрежи и прилежащата им инфраструктура се определят със съвместна наредба на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Сервитути

Чл. 287. (1) При изграждане на нови и/или разширение на съществуващи въздушни и подземни електронни съобщителни мрежи и съоръжения за постигане на целите по чл.

4 и в обществен интерес, в полза на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги възникват сервитути. Сервитутите по този закон се отразяват в кадастъра и се вписват при условията и по реда на Закона за кадастъра и имотния регистър.

(2) Сервитутите по ал. 1 възникват за всички имоти публична и частна собственост, с изключение на тези, посочени в раздел IV на тази глава.

(3) Сервитутите по ал. 1 възникват, когато:

1. има влязъл в сила подробен устройствен план, с който се определя местоположението на съответните имоти, и

2. само за имоти частна собственост, на собственика на имота е изплатено от титуляря на сервитута еднократно обезщетение.

(4) Определянето на размера на обезщетенията по ал. 3, т. 2 се

извършва по взаимно съгласие на страните или въз основа на оценка от лицензиран оценител, а при имоти публична собственост обезщетения не се дължат.

(5) Начинът на плащане на обезщетението по ал. 3, т. 2 се договаря между страните.

Чл. 288. Сервитутите по този закон са:

1. право на преминаване и прокарване на мрежи в полза на предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, включително на отклонения от тези мрежи до сгради и други поземлени имоти;

2. ограничаване в ползването на поземлени имоти, където е упражнено правото на преминаване и/или правото на прокарване.

Чл. 289. (1) Сервитутите по този закон са неделими права, като те могат да се упражняват изцяло в полза на всяка част от господстващия имот и тежат изцяло върху всяка част от служещия имот и в случаите, когато този имот е обект на разпореждане по всякакъв законен начин след възникване на сервитута.

(2) Промяната на собствеността на служещия имот не прекратява и/или променя действието на сервитутите нито по отношение на господстващия, нито на служещия имот.

(3) Сервитутът се използва само за нуждите на господстващия имот.

(4) Собственикът на служещия имот няма право да премества сервитута, освен ако лицата не са договорили друго.

Чл. 290. (1) При упражняване на сервитутите:

1. предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, придобива право негови представители да влизат и преминават през служещите имоти и да извършват в тях дейности, свързани с изграждането, развитието, поддръжката и експлоатацията на електронната съобщителна мрежа, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура, включително право на преминаване на техника през служещите поземлени имоти във връзка с изграждането и обслужването на мрежата;

2. в служещите поземлени имоти не се допуска:

а) извършване на застрояване или трайни насаждения в сервитутната ивица, определена в наредбата по чл. 292, освен ако собственикът и предприятието не договорят друго;

б) прокарване на проводи на други мрежи на техническата инфраструктура, с изключение на случаите, когато това е допуснато с нормативен акт, при спазване на съответните технически изисквания и след писмено съгласуване с предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

(2) Упражняването на правата по ал. 1, т. 1 се извършва по реда на чл. 299 при спазване на правилата за обществения ред.

(3) Титулярят на сервитута е длъжен да осигурява съвместно ползване на сервитутната ивица при обосновано искане от друго предприятие, предоставящо обществени

електронни съобщителни мрежи и/или услуги, когато е налице техническа и физическа възможност и срещу възнаграждение.

(4) Възнаграждението по ал. 3 не може да превишава общата стойност на обезщетението по чл. 287, ал. 3, т. 2.

Чл. 291. (1) Упражняването на сервитута се извършва от предприятието, осъществяващо електронни съобщения съобразно този закон и техническите изисквания, посочени в наредбата по чл. 292.

(2) В случай че сервитутната ивица попада в имот, за който се учредява право на строеж, сервитутът върху имота се посочва в акта за учредяване на право на строеж.

Чл. 292. Размерите, разположението и специалният режим за упражняване на сервитутите са индивидуални за различните видове електронни съобщителни мрежи и съоръжения и се определят по ред и начин, определени в наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и храните и министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Чл. 293. (1) Размерът на обезщетението по чл. 287, ал. 3, т. 2 се определя при прилагане на следните критерии:

1. площ на служещия поземлен имот, включена в границите на сервитута;
2. видове ограничения на ползването на служещия имот;
3. срок на ограничението;
4. пазарна оценка на имота или на частта от него, която попада в границите на сервитута.

(2) Независимо от обезщетението по ал. 1 предприятието, осъществяващо електронни съобщения, дължи на собственика на поземления имот по споразумение възстановяване на всички причинени вреди в имота или съответно парично обезщетение.

Чл. 294. Когато собственикът, ползвателят или наемателят на служещия имот извърши неразрешено застрояване, заграждение, засаждане или друго нарушение на режима за упражняване на сервитута, предприятието, осъществяващо електронни съобщения, има право да сезира компетентните органи с искане за премахване на незаконните строежи за сметка на собственика, ползвателя или наемателя, ако той не ги отстрани в срока, даден му от предприятието, осъществяващо електронни съобщения.

Право на ползване

Чл. 295. (1) Предприятията, осъществяващи обществени електронни съобщения, имат право на специално ползване по смисъла на Закона за пътищата и/или на право на ползване на линейни инженерни мрежи на транспорта, водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, електроразпределението, газоснабдяването, хидромелиорациите по смисъла на § 5, т. 31 от Закона за устройство на територията, включително техните сервитутни зони, на водни и напоителни съоръжения и естествени водни басейни - публична собственост.

(2) Правото на специално ползване и/или правото на ползване по ал. 1 се предоставя за изграждане, разширение, поддържане и експлоатация на електронни съобщителни мрежи и съоръжения при спазване на изискванията за безопасност и опазване на околната среда в съответствие с подробните устройствени планове.

(3) Когато имотът по ал. 1 е държавна собственост и е предоставен на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, право на специално ползване и/или правото на ползване по ал. 1 се учредява възмездно от ръководителя на държавното предприятие след решение на колективния орган на управление и разрешение от съответния министър или ръководител на ведомството, упражняващ правата на собственост на държавата в предприятието, като обезщетението е еднократно.

(4) В случаите по ал. 3 приходите от учреденото право на ползване и/или правото на специално ползване по ал. 1, заедно с режимните разноски, постъпват по разплащателната сметка на държавното предприятие.

(5) При прехвърляне на собствеността върху електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура правото на ползване и/или правото на специално ползване по ал. 1 и 2 се прехвърля автоматично в полза на новия собственик - приобретател.

(6) Правото по ал. 1 се упражнява възмездно въз основа на разрешение от органите или лицата, които стопанисват съответната техническа инфраструктура или имоти, като обезщетението е еднократно. При прехвърляне на правото на ползване и/или правото на специално ползване съгласно ал. 3 приобретателят на електронни съобщителни мрежи, съоръжения и свързаната с тях инфраструктура не заплаща ново възнаграждение или такса.

(7) Използването на мостове, пътища, улици, тротоари и други имоти - публична общинска собственост, за прокарване, преминаване и поддържане на електронни съобщителни мрежи на предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, е безвъзмездно, включително на ведомствата по чл. 3.

Чл. 296. (1) При подаване на заявление от предприятие, осъществяващо обществени електронни съобщения, органите или лицата, които стопанисват техническата инфраструктура, в 14-дневен срок от получаване на заявлението обявяват намерението си да предоставят право на ползване върху техническата инфраструктура на страницата си в интернет и в национален всекидневник или по друг подходящ начин, като определят 30-дневен срок за подаване на заявления от заинтересовани лица.

(2) Заявленията се подават по образец, утвърден от съответните органи или лица по ал. 1.

(3) Органите или лицата, които стопанисват техническата инфраструктура, предоставят на предприятията по ал. 1 право на ползване върху техническата инфраструктура при липса на обстоятелства, застрашаващи безопасността и сигурността, и при наличие на техническа възможност.

Чл. 297. Разрешенията по чл. 295, ал. 6 се издават по реда на подаване на заявленията, в случай че възможностите за ползването на техническата инфраструктура не са ограничени.

Чл. 298. (1) В случай че възможностите за ползване на техническата инфраструктура са ограничени и заявителите за право на ползване са повече от един, разрешенията по чл. 295, ал. 6 се издават при спазване на следния ред:

1. на предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги с национален обхват;
2. на предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги с регионален обхват;
3. на предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги с обхват едно населено място;
4. на предприятие, осъществяващо електронни съобщения за собствени нужди.

(2) В случай че заявителите по ал. 1 са от един и същи ред и възможностите за реализиране на правото на ползване са ограничени, разрешението по чл. 295, ал. 6 се издава след провеждане на търг, освен ако заявителите не постигнат споразумение за съвместно ползване на съоръженията.

Чл. 299. (1) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, или упълномощени от тях длъжностни лица имат право на достъп и преминаване в имоти за извършване на дейностите по изграждане и поддръжка на електронните съобщителни мрежи и съоръжения.

(2) Предприятието или лицата, извършващи дейностите по ал. 1, са длъжни да уведомяват собствениците или ползвателите на имотите най-малко 7 дни преди започването на дейностите по изграждане и поддръжка на електронните съобщителни мрежи и съоръжения.

(3) В случай на прекъсване в работата на електронните съобщителни мрежи или в съоръженията към тези мрежи, причинено от непредвидими и непреодолими събития, когато се налага предприемане на незабавни действия и срокът по ал. 2 не може да бъде спазен, уведомяването се извършва във възможно най-кратък срок преди или веднага след отстраняването на аварията или прекъсването.

(4) Предприятието по ал. 1 обезщетява собственика или ползвателя на имот или възстановява имота в първоначалния му вид след извършване на дейностите по ал. 1.

Нови моменти в контрола по изпълнението на ЗЕС

Чл. 323б. Контролът по изпълнение на изискванията на чл. 286, установяването на нарушенията по този член и издаването на наказателни постановления се извършват от компетентните органи по Закона за устройство на територията, като размерът на глобите се определя в съответствие с чл. 332.

Важни дефиниции

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Абонат" е всяко физическо или юридическо лице, което е страна по договор с предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни услуги.

"Абонатна линия" е физическата верига, която свързва крайна точка на обществена фиксирана електронна съобщителна мрежа към разпределител или друго еквивалентно съоръжение във фиксираните електронни съобщителни мрежи.

15. "Електронна съобщителна мрежа" е съвкупност от преносни съоръжения и при необходимост съоръжения за комутация и/или маршрутизация и други ресурси, включително неактивни мрежови елементи, които позволяват пренос на сигнали посредством проводник, радио, оптични или други електромагнитни способности, включително спътникови мрежи, фиксирани (с комутация на канали или с пакетна комутация, включително интернет) и мобилни наземни мрежи, електроразпределителни мрежи, доколкото се използват за пренос на сигнали, мрежи, използвани за радио- и телевизионно разпръскване, и кабелни електронни съобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни програми, независимо от вида на пренасяната информация.

34а. "Нарушение на сигурността на лични данни" е нарушение на сигурността, което води до случайно или незаконно унищожаване, загуба, промяна, неразрешено разкриване или достъп до лични данни, предавани, съхранявани или по друг начин обработвани във връзка с предоставянето на обществена електронна съобщителна услуга.

66а. "Съвместно значително въздействие върху пазара" е положение, при което две или повече предприятия, действащи на един и същ пазар, който се характеризира с липса на ефективна конкуренция и на който нито едно от предприятията не притежава самостоятелно значително въздействие, могат да имат значително въздействие върху него дори при отсъствие на структурни или други връзки между тях.

73. "Услуга с добавена стойност" е услуга, за която потребителят заплаща на предприятието цена за ползване на съответната електронна съобщителна услуга, в която е включена и цената за съдържание